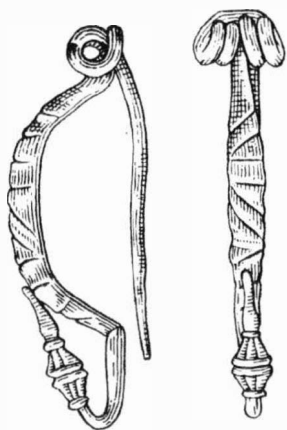

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

BRNO 1973

nenen Gegenstände gehören der Schlesischen Kultur, dem slawischen Zeitabschnitt (9. Jahrhundert) und in das 15. Jahrhundert an.

ZJIŠŤOVACÍ PRŮZKUM U TUPES

(okr. Uherské Hradiště)

ROBERT SNÁŠIL, Slovácké muzeum, Uherské Hradiště

V trati „Tupeska“, nacházející se asi 500 m severně od obce, byly při strhování asi 150 cm vysoké meze narušeny vtesávané pece. Lokalita se nachází na svahu přivráceném k východu, pod nímž teče od severu k jihu bezjmenný potok. Tmavá vrstva ornice sahá do hloubky 30 cm, pod ní následuje hutná žlutá spraš, do níž byly pece hloubeny. Baldozerem byly strženy dva pruhy zeminy do hloubky 100 až 120 cm, široké asi 3 m. Mezi nimi zůstal v šířce asi 1 m pruh neporušené zeminy. Na dně rýh i v jejich stěnách-profilech se zachovaly nejspodnější části vtesávaných pecí. V jižní rýze bylo zaregistrováno pět nistější pecí, v severní rýze čtyři. Všechny pece byly umístěny na ploše asi 7 × 10 m. Spodní neporušené části měly v půdorysu kruhový až oválný tvar o rozměrech kolem 1 až 1,5 m, v profilu tvar mísovitý. Čelusně byly orientovány, pokud se dalo zjistit, k severu. Ve zbytcích záspy se vyskytlo značné množství velkých dřevěných uhlíků a ojedinělé kosti. Pouze v jedné ze spodních částí pecí byl nalezen železný hřebík s protáhlou obloukovitě utvářenou hlavicí, ohnutým hrotem a tělem obdélníkového průřezu. Nistěje pecí byly velmi dobře vypáleny do červena v síle asi 5 cm. Při okrajích se vyskytly i přepálené pískovcové kameny, které mohou pocházet z nadpovrchové konstrukce-kopule.

Datování celé baterie je velmi obtížné, neboť v záspech ani v okolí nebyl nalezen žádný blíže datovatelný artefakt. Je možné s velkou pravděpodobností předpokládat, že soubor pecí je součástí osady. Pece byly založeny mimo sídelní plochu z bezpečnostních důvodů. Soustředění pecí napovídá, že nejde o pece chlebové, ale nejspíše o pece výrobní povahy.

Nad nálezíštěm, asi ve vzdálenosti 100 m, byl svého času náhodně objeven velkomoravský kostrový hrob bojovníka (neprozkoumán celý), který byl publikován J. Nekvasilem v AR (1959). Je tedy možné předpokládat, že stejně jako hrob, který je součástí pohřebiště, i baterie pecí a tím i příslušné sídliště náleží do téhož období. Podrobnější průzkum bude zahájen v příští sezóně.

Feststellungsgrabung bei Tupesy (Bez. Uherské Hradiště). Bei der Herrichtung des Feldraines in der Flur „Tupeska“ wurden 9 eingelassene Feuerherde gestört. Eine nähere zeitliche Einreihung ist problematisch — bei den Feuerherden hat man keine datierbare Artefakte gefunden. Aufgrund des Fundes eines nahen Grabes aus dem 9. Jahrhundert kann geurteilt werden, dass auch die Batterie diesem Zeitabschnitt angehört.

ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY Z BOŘITOVA

(okr. Blansko)

ANTONÍN ŠTROP, Bořitov

Lokalita leží na jihozápadním okraji táhlého písčitého svahu v trati „Písky“. Trať je rozdělena polní cestou na dvě nestejně části, západní je obtékána Lysickým potokem. Povrchovými sběry byl získán materiál, umožňující předběžné datování lokality. Ve východní části bylo zjištěno neolitické (volutové) a laténské osídlení. V západní části leží středopaleolitická stanice a mezolitické osídlení. Z neolitu pochází sporadické nálezy střepů vypíchaných, moravské malované keramiky, šňůrové keramiky a nálezy slavonské. Nejpočetněji je však zastoupena kultura zvoncovitých pohárů. Bez podrobnějšího průzkumu nelze rozhodnout, jde-li o pohřebiště nebo sídliště. Keramika je však spíše sídlištního charakteru, sídliště by také napovídala výhodná poloha na návrší u potoka. O možnosti pohřebiště naproti tomu svědčí nález jednoduše bronzové jehlice bez hlavíčky. Její příslušnost ke kultuře zvoncovitých pohárů však není prokázána. V pořadí již čtvrtá lokalita se zvoncovitými poháry na katastru Bořitova a podobné nálezy z Jabloňan svědčí o mimořádně hustém osídlení lidu této kultury v Lysické sníženině.

Archäologische Funde aus Bořitov (Bez. Blansko). Am südwestlichen Rande des sandigen Hanges in der Flur „Písky“ hat man eine Besiedlung der Voluten- Stichband- und mährischen

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1972

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Akademik Josef Poulik

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby: Doc. dr. B. Klíma, M. Bálek, A. Životská

Na titulní obálce: laténská spona z Rajhradu

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Evidenční číslo ÚVTEI—73332

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejně